

بررسی عوامل موثر بر افزایش تاخیر و هزینه پروژه های ساختمانی

امیر پیراسته^{۱*}

۱- کارشناس مهندسی عمران، موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری،
amirpiraste92@gmail.com

چکیده

اجرای پروژه های عمرانی نیازمند صرف زمان، هزینه و سایر منابع از سوی عوامل ذریبط پروژه می باشد و صرف این منابع ایجاد حق و ادعا برای طرفین می نماید. هدف از این مطالعه ارزیابی عوامل موثر بر افزایش تاخیر و هزینه پروژه های ساختمانی است. در تحقیق حاضر از روش کمی که یکی از بهترین شیوه های تحقیق است، استفاده شده است و به لحاظ هدف از نوع کاربردی و از نظر روش، مطالعه موردی در ترکیب با روش میدانی است. در این روش ابتدا عوامل موثر بر افزایش تاخیرات و هزینه ها، با استفاده از مطالعات کتابخانه ای مورد بررسی قرار گرفت سپس به منظور بررسی دقیق تر از پرسشنامه استفاده گردید. برای این منظور جامعه مورد بررسی در این مطالعه کلیه شرکت های پیمانکاری و مشاوره ای دارای رتبه در شهرستان مشهد می باشد. نتایج به دست آمده نشان داد، از میان عوامل شناسایی شده، عوامل، شرایط آب و هوایی نامطلوب، عدم استفاده از پیمانکار با تجربه و عدم تهیه به موقع مصالح از مهمترین عواملی هستند که می تواند تاثیر قابل توجهی بر افزایش هزینه ها و تاخیرات داشته باشد. بنابراین به منظور کاهش زمان ساخت و همچنین جلوگیری از به وجود آمدن ادعا در پروژه ها لازم است عوامل ذکر شده در بالا با دقت بالاتری در برنامه های کنترل پروژه مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد.

واژه های کلیدی: تاخیرات، افزایش هزینه های ساخت، پروژه های ساختمانی

۱- مقدمه

طولانی شدن پروژه های عمرانی یکی از مهمترین ضعف های سیستماتیک موجود در صنعت عمرانی کلیه کشورهای جهان است. تاخیر یکی از مهمترین پدیده های رایج در پروژه های عمرانی می باشد که در طول سال های گذشته در پروژه های ساده ساختمانی تا پیچیده آن رخ داده است. که به تبع آن موجبات راکد ماندن سرمایه و به تعویق افتادن بازگشت سرمایه، افزایش هزینه های جاری پروژه، کاهش قدرت بودجه تخصیص یافته به پروژه ناشی از تورم و نارضایتی ذی النفعان به علت عدم امکان بهره برداری از پروژه ها را در زمان مقرر را موجب می شود.

به عبارت دیگر گذشت زمان و تغییرات شرایط محیطی و اجتماعی، ممکن است طرح هایی را که در یک مقطع زمانی دارای توجیه فنی و اقتصادی بوده اند، در شرایط جدید توجیه ناپذیر سازد. از سوی دیگر عدم بکارگیری توان علمی و تجربه کافی در مراحل اولیه بررسی و طراحی نیز موجب تحمیل هزینه های سنگین بر پروژه ها می شود و در نتیجه تکمیل پروژه ها را با مشکلات جدی مواجه می سازد. همچنین به دلیل رابطه مستقیم میان زمان و هزینه اجرای پروژه، افزایش زمان اغلب منجر به افزایش هزینه ها می شود.